

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report)
ประจำเดือนมีนาคม 2568

1. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับจีน (สถิติการนำเข้าสินค้าเกษตรที่สำคัญจากไทยของจีน)

รายการ	เดือนมกราคม 2568			
	มูลค่านำเข้า (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	%Δ Y/Y
น้ำยาง (HS 4001.1000)	19.93	52.41	12,720	12.01
ยางแผ่นรมควัน (HS 4001.2100)	33.10	380.79	13,544	246.06
ยาง TSNR (HS 4001.2200)	75.15	-7.62	36,326	-33.06
ยางผสม (HS 4002.8000)	334.30	88.66	166,910	38.46
ทุเรียน (HS 0810.6000)	16.87	-71.66	2,886	-71.55
มังคุด (HS 0804.5030)	0.02	-99.87	2	-99.95
ลำไย (HS 0810.9030)	139.25	18.74	120,831	29.20
มะพร้าว (HS 0801.1200) In the inner shell (endocarp)	7.53	-52.05	7,141	-65.67
มันสำปะหลังแห้ง (HS 0714.1020)	18.95	1.79	96,332	45.40
ข้าวสาร (HS 1006.3020)	31.02	-25.03	37,842	-24.41
กุ้งและปู (HS 0306)	23.22	-36.67	2,390	-33.59

รายการ	เดือนกุมภาพันธ์ 2568				เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2568			
	มูลค่านำเข้า (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	%Δ Y/Y	มูลค่านำเข้า (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	%Δ Y/Y
น้ำยาง (HS 4001.1000)	39.59	153.43	25,221	88.77	59.52	107.40	37,941	53.50
ยางแผ่นรมควัน (HS 4001.2100)	27.81	789.79	11,496	579.29	60.91	508.49	25,040	346.65
ยาง TSNR (HS 4001.2200)	103.46	51.53	49,955	12.57	178.61	19.37	86,281	-12.53
ยางผสม (HS 4002.8000)	246.25	108.22	121,484	53.53	580.55	96.49	288,393	44.43
ทุเรียน (HS 0810.6000)	62.29	2.54	11,430	20.69	79.16	-34.19	14,316	-27.01
มังคุด (HS 0804.5030)	0.01	-99.94	0.3	-100	0.03	-99.91	3	-99.98
ลำไย (HS 0810.9030)	63.51	-11.08	52,884	-7.14	202.76	7.46	173,715	15.44
มะพร้าว (HS 0801.1200) In the inner shell (endocarp)	12.19	-47.10	9,749	-62.02	19.72	-49.11	16,890	-63.65
มันสำปะหลังแห้ง (HS 0714.1020)	57.09	7.62	296,927	48.42	76.05	6.10	393,259	47.67
ข้าวสาร (HS 1006.3020)	9.93	-13.34	13,122	-5.61	40.96	-22.50	50,964	-20.33
กุ้งและปู (HS 0306)	16.32	-32.57	1,568	-33.67	39.54	-35.04	3,958	-33.62

2. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม (ข้อมูลจากเว็บไซต์ศุลกากรแห่งชาติจีน)

- สถานการณ์การนำเข้าส่งออกสินค้าเกษตรเดือนมกราคมของจีนปี 2568 มีมูลค่าการนำเข้าส่งออกรวม 26,287 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีการส่งออกสินค้าเกษตร มูลค่า 9,339 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า และมีการนำเข้าสินค้าเกษตร มูลค่า 16,948 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 17.9 โดยจีนเสียดุลการค้ามูลค่า 7,609 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- เดือนมกราคม 2568 จีนมีการนำเข้ายางพาราธรรมชาติ (HS 4001) 233,957 ตัน เมื่อเทียบกับเดือนมกราคมของปี 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.99 มูลค่านำเข้า 438.64 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 67.76
- เดือนมกราคม 2567 จีนมีการนำเข้ายางสังเคราะห์ (HS 4002) 508,146 ตัน เมื่อเทียบกับเดือนมกราคมของปี 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.03 มูลค่านำเข้า 1,014.93 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.81

รายการ	เดือนมกราคม 2568			
	มูลค่านำเข้า (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	มูลค่าส่งออก (ล้าน USD)	%Δ Y/Y
ธัญพืชและพืชอาหาร	4,225.50	-36.3	139.58	-8.4
น้ำมันพืชบริโภค	565.86	-25.3	n/a	n/a
ผักและเห็ดบริโภค	n/a	n/a	1,169.43	-0.6
ผลไม้สด/แห้ง และนัต	2,507.55	-2.5	689.26	17.4
เนื้อสัตว์และเครื่องใน	2,308.80	1.4	181.90	12.2
สินค้าสัตว์น้ำ	1,893.61	5.9	2,047.99	3.3
ฝ้าย	280.55	-60.9	n/a	n/a
น้ำตาลบริโภค	35.46	-91.5	n/a	n/a

● สถานการณ์การนำเข้าส่งออกสินค้าเกษตรเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ของจีนปี 2568 มีมูลค่าการนำเข้าส่งออกรวม 45,920 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีการส่งออกสินค้าเกษตร มูลค่า 15,225 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า และมีการนำเข้าสินค้าเกษตร มูลค่า 30,695 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 14.7 โดยจีนเสียดุลการค้ามูลค่า 15,470 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายการ	เดือนกุมภาพันธ์ 2568				เดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2568			
	มูลค่านำเข้า (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	มูลค่าส่งออก (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	มูลค่านำเข้า (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	มูลค่าส่งออก (ล้าน USD)	%Δ Y/Y
ธัญพืชและพืชอาหาร	3,258.23	-34.6	76.99	25.4	7,483.72	-35.6	216.56	1.3
น้ำมันพืชบริโภค	526.76	21.0	n/a	n/a	1,092.62	-8.4	n/a	n/a
ผักและเห็ดบริโภค	n/a	n/a	902.10	5.4	n/a	n/a	2,071.53	1.9
ผลไม้สด/แห้ง และนัต	1,333.21	-20.2	477.13	33.5	3,840.77	-9.5	1,166.39	23.5
เนื้อสัตว์และเครื่องใน	1,775.78	3.6	124.73	-3.0	4,084.59	2.4	306.63	5.5
สินค้าสัตว์น้ำ	1,361.18	4.5	912.06	0.3	3,254.79	5.3	2,960.06	2.3
ฝ้าย	212.73	-65.1	n/a	n/a	493.28	-62.8	n/a	n/a
น้ำตาลบริโภค	10.02	-96.7	n/a	n/a	45.47	-93.7	n/a	n/a

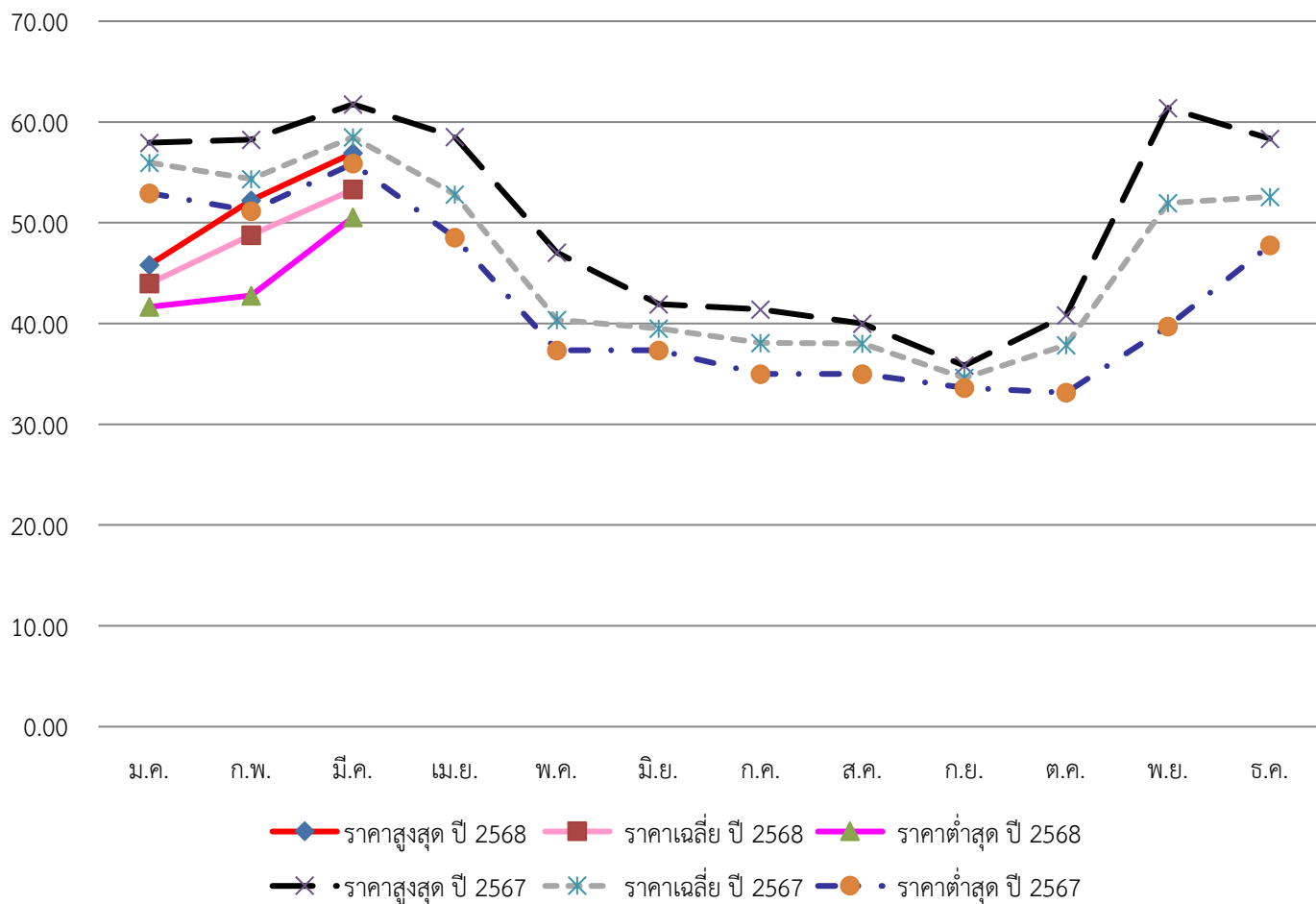
● เดือนกุมภาพันธ์ 2568 จีนมีการนำเข้ายางพาราธรรมชาติ (HS 4001) 237,191 ตัน เมื่อเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ของปี 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 84.22 มูลค่านำเข้า 455.16 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 150.54 โดยมีการนำเข้าตั้งแต่เดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2568 รวม 471,148 ตัน เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 46.99 มูลค่านำเข้า 893.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 101.70

● เดือนกุมภาพันธ์ 2568 จีนมีการนำเข้ายางสังเคราะห์ (HS 4002) 444,591 ตัน เมื่อเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ของปี 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.81 มูลค่านำเข้า 886.91 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 65.34 โดยมีการนำเข้าตั้งแต่เดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ของปี 2568 รวม 952,737 ตัน เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.07 มูลค่านำเข้า 1,901.84 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.94

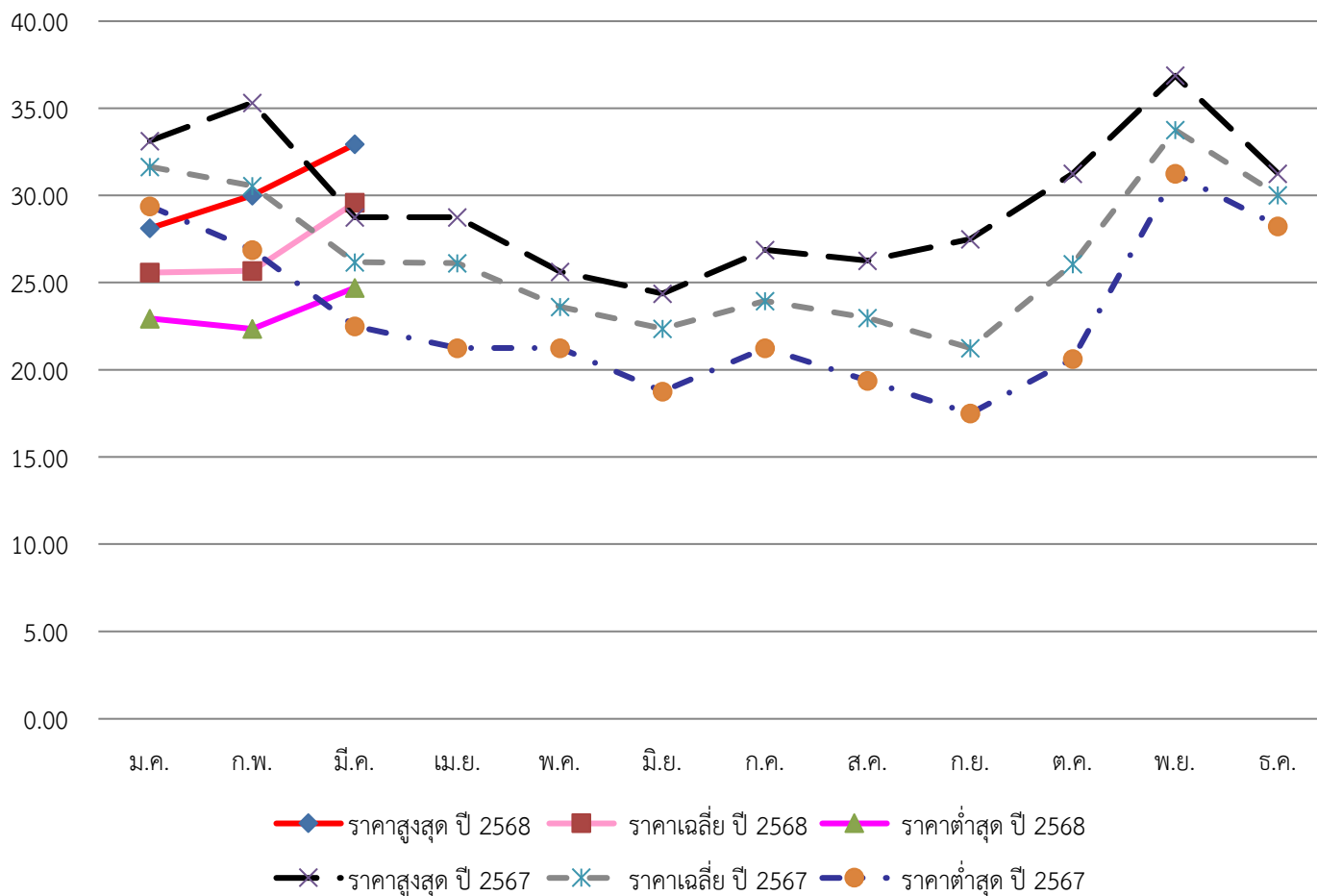
● ราคาทุเรียน มังคุด และลำไยไทยที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานนครกว่างโจว เดือนมีนาคม 2568

ชนิดผลไม้	ราคาเฉลี่ย มี.ค. 68 (หยวน/กก.)	ราคาเฉลี่ย มี.ค. 67 (หยวน/กก.)	%Δ Y/Y
ทุเรียน	53.33	58.50	-8.84
มังคุด (เกรด 1)	29.59	26.17	13.07
ลำไย (เกรด 1)	12.83	15.73	-18.43

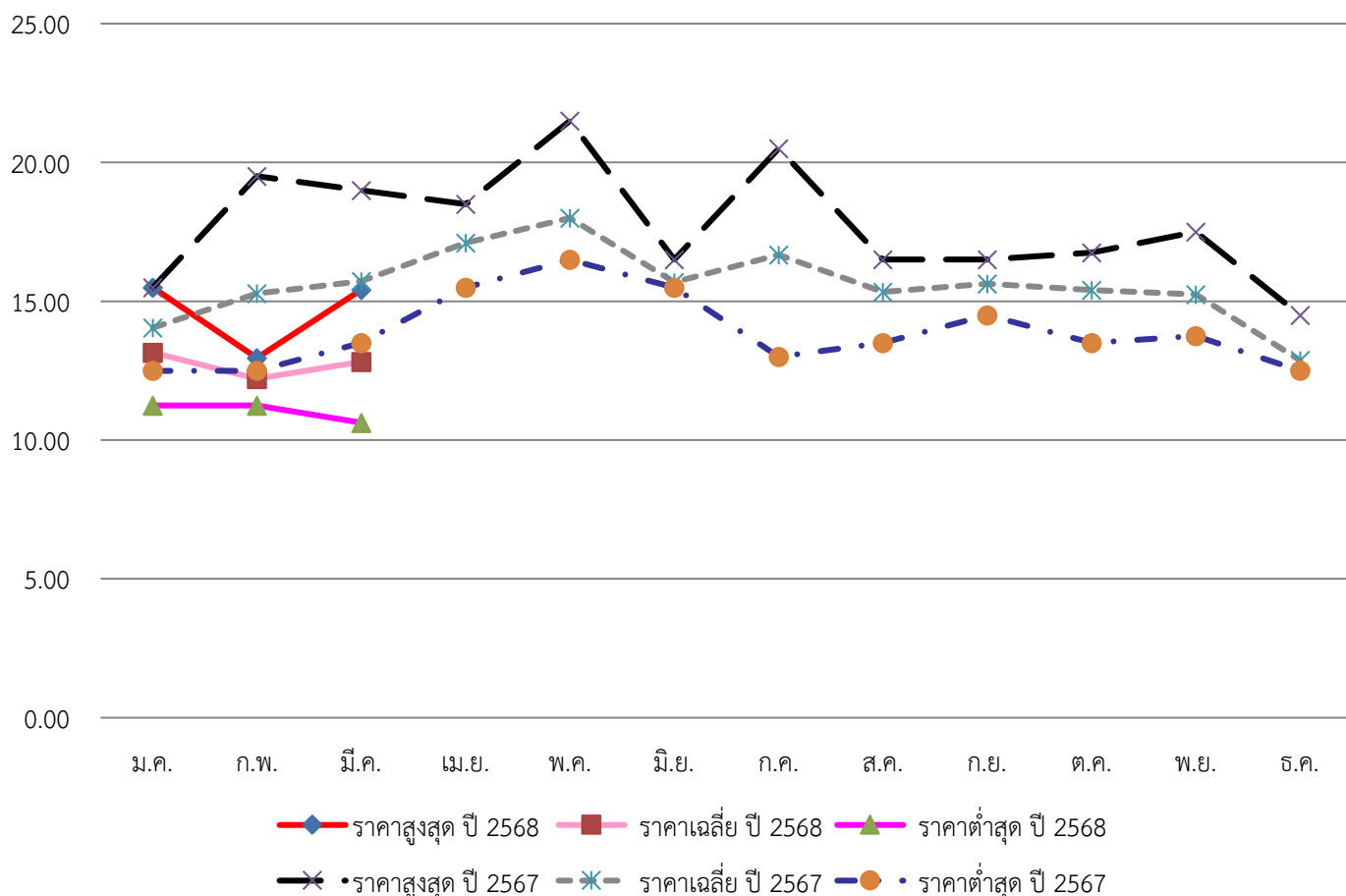
กราฟแสดงราคาขายส่งทุเรียนรายเดือนของปี 2567-2568 (หยวน/กก.)

กราฟแสดงราคาขายส่งมังคุด (เกรด 1) รายเดือนของปี 2567-2568 (หยวน/กก.)

กราฟแสดงราคาขายส่งลำไย (เกรด 1) รายเดือนของปี 2567-2568 (หยวน/กก.)

● ราคาค้าส่งสินค้าสัตว์น้ำที่สำคัญเมืองเชียงใหม่ เดือนมีนาคม 2568 (ข้อมูลจากกรมพัฒนาหาสมุทรเมืองเชียงใหม่)

รายการ	ขนาด	ราคา (หยวนต่อ กก.)				หมายเหตุ
		วันที่ 7	วันที่ 14	วันที่ 21	วันที่ 28	
กุ้งขาวแวนนาไม (Litopenaeus Vannamei)	60 - 100 ตัว/กก.	58	58	58	62	มีชีวิตรอด (เพาะเลี้ยง)
กุ้งขาวญี่ปุ่น/กุ้งลายเสือ (Penaeus japonicus)	50 - 70 ตัว/กก.	440	420	420	390	มีชีวิตรอด (เพาะเลี้ยง)
ปูทะเล (ปูไข่) (Scylla serrata)	-	220	220	220	200	มีชีวิตรอด (เพาะเลี้ยง)
ปูทะเล (ปูเนื้อ) (Scylla serrata)	-	205	190	170	180	มีชีวิตรอด (เพาะเลี้ยง)
หมึกกระดอง (cuttlefish)	นน. 250 - 500 ก./ตัว	46	38	44	48	แช่เย็น
หมึกกล้วย (squid)	นน. ตั้งแต่ 500 ก./ตัว	38	42	38	38	แช่เย็น
ปลานิล (tilapia)	นน. 250 - 500 ก./ตัว	13	13	13	13	มีชีวิตรอด (เพาะเลี้ยง)

3. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย รวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา

● ทุเรียนเป็นผลไม้ที่ตลาดจีนมีความต้องการสูง ในขณะที่ประเทศผู้ผลิตทุเรียนต่าง ๆ ในอาเซียนต่างเข้ามาแย่งส่วนแบ่งทางการตลาดเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะทุเรียนสดที่จีนอนุญาตให้นำเข้าได้จากไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย ซึ่งปัจจุบันสวนทุเรียนเวียดนามที่ได้รับขึ้นทะเบียนส่งออกไปจีนกับทาง GACC (ศุลกากรแห่งชาติจีน) มีจำนวน 564 สวน เดิม 572 สวน (ที่เคยได้รับขึ้นทะเบียนมากที่สุดคือ 708 สวน) โรงคัดบรรจุ 60 โรง (ที่เคยได้รับขึ้นทะเบียนมากที่สุดคือ 168 โรง) ในขณะที่สวนทุเรียนฟิลิปปินส์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับ GACC มีจำนวน 759 สวน และโรงคัดบรรจุ 18 โรง และในส่วนของมาเลเซียมีสวนทุเรียนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับ GACC จำนวน 115 เดิม 105 สวน และโรงคัดบรรจุ 49 โรง รวมถึงการที่ทุเรียนที่เพาะปลูกในมณฑลไห่หนานจะให้ผลผลิตเป็นปีที่สาม เกษตรกร ล้ง และผู้ส่งออกของไทย จึงควรให้ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานทุเรียนอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะปัญหาทุเรียนอ่อน การควบคุมแมลงศัตรูพืช และการป้องกันปัญหาสารตกค้างและโลหะหนัก รวมถึงการพัฒนาแบรนด์ของตนเองเพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแบรนด์ต่อผู้บริโภคไปพร้อมกัน

● ตามที่สำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน (General Administration of Customs of the People's Republic of China: GACC) ได้กำหนดมาตรการให้ทุเรียนที่นำเข้าจากต่างประเทศจะต้องแนบผลการตรวจสอบสาร Basic Yellow 2 จากประเทศต้นทางเพิ่มเติม โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2568 ซึ่งเมื่อสินค้ามาถึงที่ด่านนำเข้าของจีน ทางศุลกากรจะดำเนินการสุ่มตัวอย่างทุเรียนจากทุกตู้สินค้าเพื่อนำไปตรวจสอบความปลอดภัยอาหารของสาร Basic Yellow 2 ในห้องปฏิบัติการ โดยไม่อนุญาตให้เคลื่อนย้ายตู้สินค้าออกจากด่านจนกว่าจะมีผลการตรวจสอบจากห้องปฏิบัติการ

จากการประสานงานกับศุลกากรในพื้นที่ทราบว่า เจ้าหน้าที่ศุลกากรประจำด่านในพื้นที่จะมีการประสานกับห้องปฏิบัติการในการตรวจสอบความปลอดภัยอาหารของสาร Basic Yellow 2 โดยระยะเวลาในการตรวจสอบโดยประมาณอยู่ที่ 3 - 5 วัน ตามระยะเวลาที่ศุลกากรนั้น ๆ กำหนด ซึ่งในทางปฏิบัติระยะเวลาในการตรวจสอบจะเร็วหรือช้ากว่าระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ได้ โดยขึ้นอยู่กับปริมาณของสินค้าที่ถูกส่งตรวจในช่วงนั้นด้วย

ผู้ประกอบการควรประสานงานกับผู้นำเข้าทางฝั่งจีนอย่างใกล้ชิด เพื่อติดตามสอบถามสถานการณ์การนำเข้าทุเรียนผ่านด่านนั้น ๆ ปริมาณตู้สินค้าทุเรียนที่รอการตรวจสอบความปลอดภัยอาหาร และระยะเวลาในการตรวจสอบของห้องปฏิบัติการในช่วงนั้น ๆ เพื่อที่จะได้พิจารณาเส้นทางการขนส่งและด่านนำเข้าของจีนก่อนการส่งออก เพื่อไม่ให้สินค้าต้องติดค้างรอผลตรวจที่ด่านเป็นเวลานาน ซึ่งจะช่วยลดความเสียหายของสินค้าได้

4. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศที่รับผิดชอบ

- เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568 กระทรวงเกษตรและกิจการชนบทจีนได้จัดการประชุมเพื่อส่งเสริมการสร้าง Nanfan Silicon Valley (ฐานพัฒนาด้านเมล็ดพันธุ์ระดับชาติของจีน) ที่เมืองชานย่า โดยได้ศึกษาและดำเนินการตามคำชี้แนะสำคัญของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง เกี่ยวกับการสร้าง Nanfan Silicon Valley และการพัฒนาอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ รวมถึงนโยบายของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน และคณะรัฐมนตรีจีน ที่ประชุมได้สรุปความก้าวหน้าในการสร้าง Nanfan Silicon Valley และกำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับภารกิจสำคัญในการสร้าง Nanfan Silicon Valley

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาของการดำเนินการตาม "แผนการสร้างฐานวิจัยและปรับปรุงพันธุ์หนานฟานแห่งชาติ (ไห่หนาน) (ค.ศ. 2015 - 2025)" สภาพความเป็นอยู่ของนักวิจัยและการผลิตทางวิทยาศาสตร์ได้ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด มีการรวมตัวของแพลตฟอร์มนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง อุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และมีการบริหารจัดการที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลมณฑลไห่หนานให้ความสำคัญอย่างสูงกับงานด้านอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ สำนักงานคณะกรรมการผู้ว่ากลุ่มย่อยงานสร้างฐานวิจัยและปรับปรุงพันธุ์หนานฟานแห่งชาติได้ดำเนินการอย่างแข็งขัน แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้างในฐานวิจัยและปรับปรุงพันธุ์หนานฟานแห่งชาติอย่างเหมาะสม กำหนดเขตคุ้มครองการวิจัยและปรับปรุงพันธุ์หนานฟาน และออกมาตรการบริหารการหมุนเวียนสิทธิในการใช้ที่ดินในเขตคุ้มครอง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาฐานวิจัยและปรับปรุงพันธุ์หนานฟานแห่งชาติอย่างมีคุณภาพ

ที่ประชุมเน้นย้ำว่า ปี 2568 เป็นปีสุดท้ายของแผนการสร้างฐานวิจัยและปรับปรุงพันธุ์หนานฟานแห่งชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 5 ปีฉบับที่ 14 (ค.ศ. 2021 - 2025) และเป็นปีสำคัญในการดำเนินการตาม "แผนการสร้าง Nanfan Silicon Valley (ค.ศ. 2023-2030)" ซึ่งแผนการสร้าง Nanfan Silicon Valley เป็นการยกระดับและเสริมความแข็งแกร่งของแผนการสร้างฐานวิจัยและปรับปรุงพันธุ์หนานฟานแห่งชาติ (ไห่หนาน) ซึ่งดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฟื้นฟูอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน และคณะรัฐมนตรีจีน มุ่งมั่นบรรลุเป้าหมายการพึ่งพาตนเองทางเทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์และการควบคุมแหล่งเมล็ดพันธุ์อย่างอิสระ เร่งให้ได้ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม สร้างฐานนวัตกรรมเมล็ดพันธุ์แห่งชาติ เป็นเครื่องยนต์ใหม่สำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์อย่างมีคุณภาพ เป็นแพลตฟอร์มความร่วมมือระหว่างประเทศด้านเทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์ และเขตทดลองปฏิรูปและเปิดกว้างด้านเมล็ดพันธุ์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ของจีนอย่างมีคุณภาพ

- เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2568 ได้มีการประชุมใหญ่เมล็ดพันธุ์และฟอรัม Nanfan Silicon Valley (ฐานพัฒนาด้านเมล็ดพันธุ์ระดับชาติของจีน) ปี ค.ศ. 2025 ณ เมืองชานย่า มณฑลไห่หนาน จัดโดยรัฐบาลประชาชนเมืองชานย่า สมาคมเมล็ดพันธุ์จีน และบริษัท Hainan State Farms Investment Holding Group จำกัด โดยมีผู้เข้าร่วมกว่า 2,000 คน ซึ่งมีตัวแทนจากองค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ สหพันธ์เมล็ดพันธุ์ระหว่างประเทศ สหพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ และสมาคมเมล็ดพันธุ์เอเชียแปซิฟิก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีผู้รับผิดชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเนเธอร์แลนด์ บราซิล อาร์เจนตินา ไทย ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ และมีบริษัทเมล็ดพันธุ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกว่า 300 แห่งเข้าร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศด้านเมล็ดพันธุ์และนวัตกรรมการปรับปรุงพันธุ์ และมีการอภิปรายเชิงลึกเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์และการสร้าง Nanfan Silicon Valley เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ของจีน

การประชุมนี้จัดขึ้นเป็นปีที่ 5 ต่อเนื่องกันที่เมืองชานย่า เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ของจีน ในครั้งนี้มีหัวข้อเกี่ยวกับการสร้าง Nanfan Silicon Valley การผลิตเชิงอุตสาหกรรมด้านการปรับปรุงพันธุ์ทางชีวภาพ ปัญหาการปรับปรุงพันธุ์สัตว์น้ำ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และการปลูกฝังพลังการผลิตใหม่ นักวิทยาศาสตร์และนักธุรกิจที่เข้าร่วมได้อภิปรายกันอย่างกว้างขวาง มีการประเมินสถานการณ์อุตสาหกรรมและวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่ร้อนแรง และแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์อย่างมีคุณภาพ

- เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2568 ได้มีการจัดประชุมสุดยอดการพัฒนาท่าเรือเสรีทั่วโลกในฟอรัมการประชุมโป๋อ้าวประจำปี ค.ศ. 2025 (Boao Forum for Asia Annual Conference 2025) ณ ตาบลโป๋อ้าว เมืองระดับอำเภอโง่ไห่ มณฑลไห่หนาน โดยมีนายบัน คี-มุน ประธานฟอรัมโป๋อ้าวและอดีตนายกรัฐมนตรีของเกาหลีใต้ นายโจว เสี่ยวชุน รองประธานฟอรัมโป๋อ้าวและหัวหน้าผู้แทนฝ่ายจีน อดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นายอาเคอร์เบก ซาปารอฟ อดีตนายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐคีร์กีซสถาน นายลี คา-ชิว ผู้ว่าการเขตบริหารพิเศษฮ่องกง กล่าวสุนทรพจน์ และนายหลิว เสี่ยวหมิง ผู้ว่าการมณฑลไห่หนาน กล่าวปาฐกถา

นายบัน คี-มุน กล่าวว่า การค้าเสรีได้เพิ่ม "เค้กทางเศรษฐกิจ" ของโลกอย่างมาก ทำให้ประชาชนหลายร้อยล้านคนหลุดพ้นจากความยากจนและความทุกข์ยาก และยังเปิดโอกาสให้ผู้คนมีชีวิตที่มั่งคั่ง สวยงาม และมีสุขภาพดีขึ้น ในช่วงเจ็ดปีที่ผ่านมา มณฑลไห่หนานได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงและสร้างตัวใหม่ กำลังกลายเป็นแม่เหล็กดึงดูดความสามารถ เงินทุน และทรัพยากรจากทั่วโลก รวมถึงเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว การขนส่งทางเรือ โลจิสติกส์ และการเงินที่กำลังเติบโต ในฐานรูปแบบการเปิดกว้างระดับสูงสุด ท่าเรือการค้าเสรีจะมีบทบาท

● ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครหนานหนิง รายงานว่า เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2568 กรมคมนาคมขนส่ง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง มีการประชุมการดำเนินงานด้านคมนาคมขนส่ง เขตฯ กว่างซีจ้วง ประจำปี 2568 โดยได้ทบทวนผลการดำเนินงานที่สำคัญในปี 2567 และแผนการดำเนินงานปี 2568 ในการเร่งผลักดันการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมทุกมิติ เพื่อสร้างช่องทางการเชื่อมต่อกับทั่วโลก และขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงบูรณาการในภูมิภาค

ผลการดำเนินงานในปี 2567 ที่สำคัญ ได้แก่

- อภิมหาโปรเจกต์ “คลองขนส่งฝิงลู่” มีความคืบหน้าเป็นอย่างมาก โดยใช้เงินลงทุนไปแล้วราว 47,000 ล้านหยวน คิดเป็นร้อยละ 64.4 ของประมาณการเงินลงทุนรวม

- รถไฟความเร็วสูงเชื่อมครบทั้ง 14 เมือง มีระยะทางรวม 2,405 กิโลเมตร (มากกว่า 1/3 ของรางรถไฟทั้งหมดในเขตฯ กว่างซีจ้วง ที่มีเกือบ 6,000 กิโลเมตร) ระยะทางยาวเป็นอันดับที่ 6 ของประเทศจีน และยังมีอีกหลายโครงการที่ยังอยู่ระหว่างการก่อสร้างในขณะนี้

- ทางหลวงพิเศษ (Expressway) ก่อสร้างไป 17 โครงการ ทางพิเศษที่เปิดใหม่ราว 993 กิโลเมตร ทำให้เขตฯ กว่างซีจ้วง มีทางพิเศษรวมระยะทาง 10,060 กิโลเมตร และยังมีอีกหลายโครงการที่ยังอยู่ระหว่างการก่อสร้างในขณะนี้

- ทางหลวงชนบท (Rural roads) ตัดใหม่ 4,761 กิโลเมตร ทำให้เขตฯ กว่างซีจ้วง มีทางหลวงชนบทรวม 1.57 แสนกิโลเมตร

- ปริมาณขนส่งพัสดุและไปรษณียภัณฑ์ข้ามแดน 48,876 ล้านชิ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 127 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

- การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ “เรือ+ราง” มีขบวนรถไฟลำเลียงสินค้าวิ่งให้บริการรวม 10,018 เที่ยวขบวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 โครงการให้การให้บริการเชื่อม 157 สถานีใน 73 เมืองของ 18 มณฑลทั่วประเทศจีน มีการขนส่งสินค้ามากถึง 1,163 ประเภท

- ปริมาณขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์สินค้าผ่านท่าเรือรอบอ่าวเป่ย์ปู้ (อ่าวตังเกี๋ย) 9.015 ล้าน TEUs เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3 เป็นอัตราการขยายตัวสูงสุดในบรรดาท่าเรือทะเลของจีน โดยท่าเรือรอบอ่าวเป่ย์ปู้สามารถรักษาระดับการขยายตัวด้วยตัวเลขสองหลักเป็นปีที่ 8 ติดต่อกัน

- ปริมาณขนถ่ายสินค้าผ่านประตูเรือสัญจรฉางโจว เมืองอู่โจว (ขนส่งสินค้าทางแม่น้ำ) 224 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.1 ซึ่งเป็นปริมาณสินค้าผ่านประตูเรือน้ำธรรมชาติสูงสุดในจีน (ประตูเรือสัญจรซานเสีย แม่น้ำแยงซีเกียง มีปริมาณขนถ่ายสินค้าผ่านประตูเรือ 154 ล้านตัน)

- เส้นทางเดินเรือทางทะเลของท่าเรือรอบอ่าวเป่ย์ปู้มีทั้งหมด 80 เส้นทาง (ในประเทศ 31 เส้นทาง และต่างประเทศ 49 เส้นทาง รวมถึงท่าเรือชินโจว - ท่าเรือแหลมฉบัง)

- เส้นทางเดินเรือทางแม่น้ำมีทั้งหมด 15 เส้นทาง (ในประเทศ 10 เส้นทาง และต่างประเทศ 5 เส้นทาง รวมถึงท่าเทียบเรือซือสุ่ย เมืองอู่โจว - ท่าเรือกรุงเทพ)

แผนดำเนินงานในปี 2568 กรมคมนาคมขนส่ง เขตฯ กว่างซีจ้วง จะเร่งผลักดันโครงการก่อสร้างด้านการคมนาคมขนส่งในเขตฯ กว่างซีจ้วง ที่สำคัญ อาทิ

- โครงการก่อสร้างเพื่อสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของเมืองไป๋เซ่อ อาทิ เส้นทางรถไฟเชื่อมเมืองไป๋เซ่อ - หวงถ่ง (เมืองอันซุน มณฑลกุ้ยโจว) ซึ่งสามารถเชื่อมกับเส้นทางนครฉงชิ่ง-นครเฉิงตู / เส้นทางรถไฟเชื่อมเมืองระดับอำเภอจิ้งซี (เมืองไป๋เซ่อ) - เมืองเหวินชาน (เขตปกครองตนเองชนชาติจ้วงและเผ่าเหวินชาน มณฑลยูนนาน) / ศูนย์ชลประทานไป๋เซ่อและการขยายร่องน้ำเดินเรือ ซึ่งสามารถเชื่อมต่อบริเวณขนส่งทางแม่น้ำในเขตฯ กว่างซีจ้วง และช่วยสร้างทางออกสู่ทะเลให้แก่สินค้าจากมณฑลยูนนาน

- ระบบงานขนส่งทางน้ำ อาทิ คลองขนส่งฝิงลู่ คาดว่า ปี 2568 จะใช้เงินลงทุนราว 17,000 ล้านหยวน ในการพัฒนาระบบงานขนส่งทางน้ำเพื่อเชื่อมคลองขนส่งฝิงลู่ / การก่อสร้างเขตปฏิบัติการท่าเทียบเรือเมืองฝางเฉิงก่างและร่องน้ำเดินเรือ / การพัฒนาร่องน้ำเดินเรือให้สามารถรองรับเรือขนาด 3,000 ตันในแม่น้ำซีเจียงระหว่างนครหนานหนิง - เมืองกุ้ยก่าง

- ระบบงานขนส่งทางราง อาทิ เส้นทางรถไฟความเร็วสูงส่วนต่อขยายจากตัวเมืองฉงจั่ว - เมืองชายแดนฝิงเสียง (ตรงข้าม จ.กลางจีน ประเทศเวียดนาม) คาดว่าจะแล้วเสร็จและเปิดให้บริการได้ภายในปี 2568 / การผลักดันงานก่อสร้างเส้นทางรถไฟความเร็วสูงสายใหม่เชื่อมนครหนานหนิง - เมืองเฉินเจิ้น ช่วงเส้นทางในเขตฯ กว่างซีจ้วง (เมืองยวี๋หลิน - เมืองระดับอำเภอเฉินซี เมืองอู่โจว) / การขยายเส้นทางและเพิ่มเที่ยวให้บริการรถไฟลำเลียงสินค้าในโมเดล “เรือ+ราง” ให้ได้ 11,000 เที่ยวขบวน / การผลักดันการพัฒนาท่าสถานีรถไฟระหว่างประเทศหนานหนิง (งานขนส่งสินค้าทางรถไฟนครหนานหนิง - กรุงฮานอย เวียดนาม)

- การผลักดันการทำงานร่วมกับฝิงเวียดนาม อาทิ การวางแผนและจัดทำเส้นทางรถไฟรางมาตรฐานฝิงเวียดนาม (เส้นทาง จ.กลางจีน - กรุงฮานอย และเส้นทางเมืองม่งก่าย - ฮาลอง - ไฮฟอง) / การก่อสร้างทางหลวงพิเศษทางตอนเหนือของเวียดนาม (ติดเขตฯ กว่างซีจ้วง) เส้นทาง ต.จ่าลิงท์ (Tra Linh) จ.กว๋างบิ่ง - ต.ด่งดั่ง (Dong Dang) จ.กลางจีน และทางหลวงพิเศษจาก อ.เชลิ่ง (Chi Lang) ไปถึง ด่านหูหงิ (Huu Nghi)

- อื่น ๆ อาทิ การผลักดันโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษเพื่อเชื่อมด่านสากล (แบบทวีภาคี) อย่างด่านด่งจง (Dongzhong) ของเมืองฝางเฉิงก่าง ด่านผิงเม้ง (Pingmeng) ของเมืองไป๋เซ่อ และด่านชว่หลง (Shuolong) ของเมืองฉงจั่ว / การพัฒนาให้ท่าอากาศยานนานาชาติอู่ชวี๋หนานหนิงเป็นศูนย์กลางการบินสู่อาเซียนและศูนย์กลางการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ

ทั้งนี้ การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งของเขตฯ กว่างซีจ้วง มีนัยสำคัญต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนระหว่างเขตฯ กว่างซีจ้วง (จีน) กับต่างประเทศ รวมถึงประเทศไทย ด้วยข้อได้เปรียบในทำเลที่ตั้งและความสะดวกครบครันของโครงข่ายคมนาคมขนส่ง จะช่วยให้เขตฯ กว่างซีจ้วง เป็นหนึ่งในพื้นที่แห่งโอกาสที่ภาคธุรกิจไทยสามารถเชื่อมต่อเศรษฐกิจภายในประเทศของไทยให้เข้ากับเศรษฐกิจของจีน ตะวันตกได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นทางเลือกที่ดีสำหรับผู้ประกอบการไทยที่ต้องการทำการค้ากับประเทศจีน โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าไทยไปเจาะตลาดจีนตอนกลางและภาคตะวันตก หรือกระจายสินค้าไทยต่อไปยังเอเชียกลาง และยุโรปได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

- ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครหนานหนิง รายงานว่า เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2568 จีนกับ สปป.ลาว ได้ร่วมพิธีลงนามความร่วมมือในการจัดตั้ง “ศูนย์ความร่วมมือด้านนวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์จีน-ลาว” (China-Laos Artificial Intelligence (AI) Innovation Cooperation Center) ที่นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว

“ศูนย์ความร่วมมือด้านนวัตกรรม AI จีน-ลาว” ก่อตั้งขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง (จีน) กับ สปป.ลาว เป็นแพลตฟอร์มความร่วมมือด้าน AI แห่งแรกที่จีนได้ร่วมลงนามกับชาติสมาชิกอาเซียน โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับขีดความสามารถขั้นพื้นฐานอย่างเป็นระบบของ สปป.ลาว ในยุค AI รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาภาคธุรกิจ/อุตสาหกรรมในทุกภาคส่วน

ในพิธีลงนามการจัดตั้งศูนย์ดังกล่าว มีนายเฉิน กัง เลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำเขตฯ กว่างซีจ้วง (ในโอกาสฯ คณะผู้แทนเขตฯ กว่างซีจ้วง เดินทางเยือน สปป.ลาว อย่างเป็นทางการ) และ ศ.ดร. บ่อเวียงคำ วงดาลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร สปป.ลาว ร่วมเป็นสักขีพยาน

ตามรายงานข่าว จีนกับ สปป.ลาว ใช้เวลารวดเร็วตั้งแต่การเจรจาจนถึงการลงนามโครงการจัดตั้งศูนย์ดังกล่าว ความสำเร็จในครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของจีนและสปป.ลาว ที่ร่วมกันไขว่คว้าโอกาสด้านการพัฒนาเทคโนโลยี AI และเป็นต้นแบบของการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมตาม “แถลงการณ์ร่วมจีน - อาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อสร้างระบบนิเวศทางดิจิทัลที่ยั่งยืนและครอบคลุม” (ASEAN-China Joint Statement on Facilitating Cooperation in Building a Sustainable and Inclusive Digital Ecosystem) และเป็นการสร้างมาตรฐานใหม่ด้านความร่วมมือในการส่งเสริมการเข้าถึงและการกำกับดูแลเทคโนโลยี AI ในภูมิภาค

การจัดตั้งศูนย์ความร่วมมือด้านนวัตกรรม AI จีน-อาเซียนระหว่างเขตฯ กว่างซีจ้วง กับชาติสมาชิกอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนอง “แผนการพัฒนาขีดความสามารถด้าน AI” (The AI Capacity-Building Action Plan for Good and for All) ของรัฐบาลกลาง ที่มุ่งผลักดันการพัฒนา AI ให้เข้าถึงและสร้างคุณประโยชน์ครอบคลุมทั่วถึง อาทิ

ผลักดันให้เกิดการเข้าถึงเทคโนโลยี AI และสร้างประโยชน์ครอบคลุมอย่างทั่วถึง โดยการชักชวนสมาชิกอาเซียนก้าวสู่ยุค AI เป็นอีกแรงที่จะช่วยสร้าง “ประชาคมจีน - อาเซียนที่มีอนาคตร่วมกัน” ในยุคอัจฉริยะ

ยกระดับขีดความสามารถขั้นพื้นฐานในยุคแห่งปัญญา (Intelligence Age - IA) โดยเป็นอีกแรงที่ช่วยชาติสมาชิกอาเซียนสร้างระบบการพัฒนา AI และการยกระดับขีดความสามารถขั้นพื้นฐาน

ส่งเสริมการบูรณาการทางเศรษฐกิจการค้า โดยผลักดันให้เทคโนโลยี AI เป็นตัวเสริมพลังให้กับภาคธุรกิจ/อุตสาหกรรม ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจ ผลักดันการสร้างระบบนิเวศการพัฒนา AI ที่หลากหลายและสมบูรณ์

ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนภาคประชาชน โดยยกระดับความเป็นอัจฉริยะด้านการใช้ชีวิตในชาติสมาชิกอาเซียน อาทิ การศึกษา สาธารณสุข ผลักดันการสานต่อวัฒนธรรมดั้งเดิมในยุค IA กระตุ้นและคุ้มครองความหลากหลายทางอารยธรรม ช่วยอาเซียนสานต่อวัฒนธรรมดั้งเดิมในยุคอัจฉริยะ และการช่วยคุ้มครองวัฒนธรรมและส่งเสริมการผสมผสานทางวัฒนธรรมผ่าน “แผนการพัฒนาขีดความสามารถด้าน AI”

บ่มเพาะทักษะที่ใหม่ในยุค IA แบ่งปันประสบการณ์และองค์ความรู้ด้าน AI ร่วมกับชาติสมาชิกอาเซียน เสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ด้าน AI และส่งเสริมการฝึกอบรมเพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ

ร่วมสร้างระบบจริยธรรมและความปลอดภัยในยุค IA รับมือความเสี่ยงด้านจริยธรรมและความปลอดภัยด้าน AI ร่วมกับชาติสมาชิกอาเซียน ส่งเสริมการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์และการแลกเปลี่ยนนโยบายด้าน AI แบ่งปันนโยบายและการปฏิบัติการเชิงเทคนิคด้านการทดสอบ การประเมินผล การรับรอง และการควบคุมตรวจสอบด้าน AI

เขตฯ กว่างซีจ้วง จะกระชับความร่วมมือกับชาติสมาชิกอาเซียนภายใต้ “แผนการพัฒนาขีดความสามารถด้าน AI” ของรัฐบาลกลาง โดยจะร่วมจัดตั้ง “ศูนย์ความร่วมมือด้านนวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์” กับชาติสมาชิกอาเซียน โดยเริ่มต้นจาก “ศูนย์ความร่วมมือด้านนวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์จีน-ลาว” เพื่อช่วยส่งเสริมให้ชาติสมาชิกอาเซียนสร้างโมเดล AI ของตนเอง

นอกจากนี้ เขตฯ กว่างซีจ้วง จะผลักดันความร่วมมือระหว่างจีนกับอาเซียนด้าน AI ข้อมูลข้ามพรมแดน และการผลิตบุคลากร ผ่านการสร้างคลังข้อมูลภาษา (Corpus) โมเดลภาษาขนาดใหญ่ (Large Language Model) และฉากทัศน์การใช้งาน AI (Application Scenario) ผลักดันนวัตกรรมเทคโนโลยี AI และการประยุกต์ใช้งานจริง ช่วยอาเซียนสืบทอดภาษาและวัฒนธรรมในรูปแบบดิจิทัล ยกระดับความเป็นอัจฉริยะและความสุขของสังคม และส่งเสริมการใช้ AI ในทางที่ถูกต้อง สร้างประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ และนำความผาสุกมาสู่ประชาชนมากขึ้น

เทคโนโลยี AI กำลังเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันและโลกธุรกิจ และจะทวีความสำคัญที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นในอนาคต ในบริบทที่ประเทศไทยได้ประกาศ “แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (พ.ศ. 2565 - 2570)” และกำหนดวิสัยทัศน์ให้ประเทศไทยเกิดระบบนิเวศที่ครบถ้วนและเชื่อมโยงแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นไปสู่การยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในปี พ.ศ. 2570

ดังนั้น จึงเป็นโอกาสที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยอาจจะพิจารณาพัฒนาความร่วมมือด้านเทคโนโลยี AI กับ เขตฯ กว่างซีจ้วง ได้ในอนาคต เพื่อแลกเปลี่ยนและนำประสบการณ์ของจีนไปประยุกต์เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่มีมูลค่าสูงในสาขาต่าง ๆ การพัฒนาทักษะกำลังคนด้าน AI การเสริมทักษะ AI กับสายงานอื่น (ทั้งการ Re-skills / Up-skills / New Skills และ Cross Skills) การส่งเสริมให้เกิดสตาร์ทอัพด้านเทคโนโลยีฝีมือคนไทยเพื่อคนไทย เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและโอกาสใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นในยุค Intelligent Age (IA)

- ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครคุนหมิง รายงานว่า จากนโยบายและข้อสั่งการของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ที่ได้เดินทางตรวจราชการในมณฑลยูนนานเมื่อเดือนมกราคม 2558 และเดือนมกราคม 2563 ที่ให้มณฑลยูนนานดำเนินนโยบายเชิงรุกเพื่อตอบสนองและเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ระดับชาติของจีน พัฒนาไปสู่การเป็นศูนย์กลางของจีนในการเชื่อมโยงกับภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

และการปล่อยขบวนรถไฟเที่ยวปฐมฤกษ์ของเส้นทางรถไฟจีน - ลาวเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2564 ที่ให้มณฑลยูนนานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบำรุงรักษาและบริหารเส้นทางรถไฟอย่างดี ดำเนินการพัฒนาพื้นที่ตลอดแนวเส้นทางเพื่อสร้างเส้นทางคมนาคมแห่งความรุ่งเรืองที่อำนวยประโยชน์ให้แก่ประชาชนทั้งสองประเทศ จึงเป็นที่มาของการที่คณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลยูนนานและรัฐบาลมณฑลยูนนาน ได้มีคำสั่งเมื่อเดือนเมษายน 2565 มอบหมายให้นครคุนหมิงรับผิดชอบบริหารพื้นที่ตำบลโม้อาน แทนอำเภอเหมิงล่า เขตฯ สิบสองปันนา ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่เดิม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเร่งการพัฒนาเมืองด่านชายแดนภายใต้การบริหารโดยเมืองเอกของมณฑลเป็นครั้งแรกในจีน ทำให้นครคุนหมิงเป็นเมืองเอกของมณฑลเพียงแห่งเดียวในจีนที่กำลังดูแลพื้นที่ชายแดน

การเชื่อมโยงต้นทางและปลายทางของถนนสาย R3A และเส้นทางรถไฟจีน-ลาวช่วงภายในมณฑลยูนนานเข้าไปอยู่ในกำกับของนครคุนหมิงทำให้นครคุนหมิงสามารถสนับสนุนทรัพยากรไปช่วยพัฒนาตำบลโม้อาน ซึ่งเป็นที่ตั้งของด่านโม้อานและด่านรถไฟโม้อาน โดยนับตั้งแต่ต้นนครคุนหมิงรับบริหารตำบลโม้อานเป็นต้นมา จนถึงปลายปี 2567 นครคุนหมิงได้ทุ่มงบประมาณเพื่อพัฒนาตำบลโม้อานแล้วกว่า 10,000 ล้านหยวน คิดเป็น 6 เท่าของยอดเงินลงทุนรวม 6 ปี ของตำบลโม้อานเองก่อนที่จะมีการมอบหมายให้นครคุนหมิงเข้ามาบริหาร

ปัจจุบันตำบลโม้อานมีประชากรกว่า 40,000 คน ในขณะที่ช่วงก่อนที่นครคุนหมิงเข้ามาบริหารมีประชากรเพียง 20,000 คน นอกจากนี้ ในปี 2567 ยังสามารถดึงดูดวิสาหกิจเข้ามาลงทุน 70 ราย มีวิสาหกิจเข้าจดทะเบียนในตำบลโม้อาน 69 ราย และมีโครงการลงทุน 59 โครงการ ส่งผลให้ภายในปี 2567 นครคุนหมิงมีมูลค่าการนำเข้า-ส่งออก (รวมตำบลโม้อาน) กว่า 153,420 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 และครองสัดส่วนร้อยละ 61.7 ของมูลค่าการนำเข้า-ส่งออกทั้งหมดของมณฑลยูนนาน

ตัวอย่างโครงการที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อประเทศไทยโดยตรง เช่น โครงการขยายช่องทางผ่านแดนสำหรับรถบรรทุกสินค้าบริเวณหลักหมุดชายแดนหมายเลข 29 ของด่านโม้อาน ซึ่งเป็นหนึ่งในช่องทางที่ไทยส่งออกผลไม้ไทยเข้าจีนมากที่สุด จากปัจจุบันที่มีช่องจราจรสำหรับรถบรรทุกสินค้าเพียง 2 ช่อง (ปัจจุบันรถบรรทุกสินค้าขาออกไปลาวใช้ช่องทางผ่านแดนแห่งใหม่ที่หลักหมุดชายแดนหมายเลข 29/3 ชั่วโมงขณะที่รถบรรทุกสินค้าขาเข้าจีนใช้ช่องทางผ่านแดนบริเวณหลักหมุดชายแดนหมายเลข 29 โดยปรับช่องจราจรสำหรับรถบรรทุกสินค้า 2 ช่องเป็นช่องทางขาเข้าทั้งหมด) ให้มีช่องจราจรขาเข้าและขาออกรวม 12 ช่อง รวมทั้งโครงการขยายพื้นที่ลานสินค้าของด่านโม้อาน เพื่อบรรเทาความแออัดของปริมาณรถบรรทุกสินค้า ซึ่งคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดใช้งานในเดือนสิงหาคม 2568 จากนั้นจะปรับให้รถบรรทุกสินค้าทั้งหมดผ่านเข้า-ออก ที่ช่องทางผ่านแดนหลักหมุดฯ หมายเลข 29 ต่อไป ส่วนช่องทางผ่านแดนบริเวณหลักหมุดชายแดนหมายเลข 29/3 พร้อมพื้นที่ในเขตรั้วล้อมรอบจะถูกพัฒนาเป็นเขตการท่องเที่ยวข้ามแดนและพื้นที่การค้าปลอดภาษีต่อไป

นอกจากนี้ นับตั้งแต่เปิดใช้เส้นทางรถไฟจีน-ลาวเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2564 เป็นต้นมา การขนส่งสินค้าผ่านระบบรางก็กลายเป็นทางเลือกด้านโลจิสติกส์ที่มีการเติบโตอย่างโดดเด่น โดยนับตั้งแต่เริ่มเปิดใช้งานจนถึงสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2568 เส้นทางรถไฟจีน-ลาวได้ให้บริการขบวนรถไฟขนส่งผู้โดยสารแล้วกว่า 69,000 ขบวน มีผู้โดยสารกว่า 48.60 ล้านคน และให้บริการขบวนรถไฟขนส่งสินค้าแล้วกว่า 50,000 ขบวน มีปริมาณสินค้ากว่า 54 ล้านตัน ในจำนวนนี้ เป็นการขนส่งสินค้าข้ามแดนกว่า 12.5 ล้านตัน ทั้งนี้ หากนับเฉพาะปี 2567 ด่านรถไฟโม้อานมีจำนวนประชาชนเดินทางผ่านเข้า-ออกกว่า 300,000 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 136 และมีปริมาณสินค้าผ่านเข้า-ออกกว่า 4.78 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ากว่า 18,675 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.4 และร้อยละ 40.8 ตามลำดับ

สถิติที่น่าสนใจคือ ในช่วงครึ่งแรกของปี 2567 มณฑลยูนนานนำเข้าทุเรียนไทยกว่า 92,000 ตัน คิดเป็นมูลค่า 3,430 ล้านหยวน ครองสัดส่วนร้อยละ 16.9 ในการนำเข้าทุเรียนไทยทั้งหมดของจีน มากเป็นอันดับ 2 ของจีน เป็นรองเพียงมณฑลกว่างตงเท่านั้น โดยพบว่า ช่องทางที่มณฑลยูนนานนำเข้าทุเรียนไทยมากที่สุด คือ ด่านรถไฟโม้อาน (เส้นทางรถไฟจีน-ลาว) นำเข้าทุเรียนไทยกว่า 60,000 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 115.4 คิดเป็นมูลค่ากว่า 2,280 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 140.9 ทำให้ด่านรถไฟโม้อานแซงด่านโม้อานเป็นด่านในมณฑลยูนนานที่นำเข้าทุเรียนไทยมากที่สุด

ตำบลโม้อานจึงไม่ได้เป็นเพียงตำบลชายแดนขนาดเล็กที่ตั้งอยู่บริเวณชายแดนยูนนาน-สปป.ลาวเท่านั้น แต่มีความสำคัญเสมือนเป็น “ประตู” สำหรับสินค้าไทยในการเข้าสู่มณฑลยูนนาน ผ่านเส้นทางคมนาคมทั้งทางถนนหรือทางราง

5. การคาดการณ์สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร

- มณฑลไห่หนานประสบความสำเร็จในการผลิตทุเรียนนอกฤดูกลาง โดยนายตู้ ไป๋จาง ผู้จัดการใหญ่บริษัท Hainan Youqi Agriculture จำกัด เผยว่า ภายหลังจากที่บริษัทสามารถดำเนินการเพาะปลูกทุเรียนพื้นที่ขนาดใหญ่ในมณฑลไห่หนานได้ บริษัทได้จัดตั้งทีมวิจัยเฉพาะทางขึ้นในปี 2566 เพื่อเริ่มทดลองการติดผลนอกฤดูของต้นทุเรียนที่ปลูก โดยได้เลือกต้นทุเรียน จำนวน 20 ต้น ที่มีอายุมากและลำต้นแข็งแรงในฐานะการเพาะปลูกทุเรียนที่เขตนวัตกรรมวิทยาศาสตร์ เมืองชานย่า เพื่อทำการทดลอง ซึ่งได้ผลลัพธ์ในระดับหนึ่ง และในปี 2567 ได้ขยายเนื้อที่ทดลองโดยเลือกต้นทุเรียน 200 กว่าต้นบนพื้นที่ประมาณ 6.25 ไร่ เพื่อดำเนินการทดลองในปีที่สอง

ในช่วงระหว่างการทดลองนั้น ทีมวิจัยได้สรุปประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง มีการแทรกแซงด้วยวิธีการทางเทคนิคที่แตกต่างกันในแต่ละระยะการเติบโตของต้นทุเรียน และให้การดูแลเป็นพิเศษต่อต้นทุเรียนที่ทดลอง จนในที่สุดก็สามารถทำให้ต้นทุเรียนที่เพาะปลูกในมณฑลไห่หนานติดผลนอกฤดูได้ โดยต้นทุเรียนในมณฑลไห่หนานปกติจะมีผลผลิตออกสู่ตลาดระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกันยายน แต่ต้นทุเรียนที่ทดลองสามารถให้ผลผลิตนอกฤดูในเดือนอื่น ๆ ได้ โดยยังคงมีคุณภาพ รสชาติ และรูปลักษณะเหมือนทุเรียนในออกในช่วงฤดูกาล ซึ่งการทำให้ต้นทุเรียนออกผลผลิตนอกฤดูต้องใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นและต้นทุนการผลิตที่มากขึ้นด้วย

อย่างไรก็ดี ในปีนี้ทางทีมวิจัยวางแผนที่จะขยายพื้นที่ทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 20.8 - 41.7 ไร่ เพื่อเริ่มขั้นตอนการทดสอบการติดผลนอกฤดูของต้นทุเรียนในระดับพื้นที่ขนาดใหญ่ โดยในอนาคตเมื่อเทคโนโลยีมีความสมบูรณ์มากขึ้น ทางบริษัทฯ ก็จะขยายพื้นที่การดำเนินการต่อไปเพื่อสร้างฐานการเพาะปลูกทุเรียนในจีนนอกฤดูกลาง ซึ่งจะมีโอกาสที่จะผลิตทุเรียนนอกฤดูได้จำนวนมากขึ้นเพื่อเติมเต็มช่องว่างในตลาด

นอกเหนือจากการจำหน่ายผลผลิตในตลาดให้ผู้บริโภคสามารถรับประทานทุเรียนของจีนได้ในเดือนต่าง ๆ แล้ว ทางบริษัทฯ ยังหวังที่จะสร้างฐานการเพาะปลูกทุเรียนให้เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวแห่งใหม่ให้สามารถมาเที่ยวชมได้ตลอดทั้งปี มารับประทานทุเรียน เก็บทุเรียน เรียนรู้ความรู้เกี่ยวกับทุเรียน และบูรณาการการพัฒนาาร่วมกันระหว่างภาคเกษตรกรรมและการท่องเที่ยว

ทั้งนี้ บริษัท Hainan Youqi Agriculture จำกัด ได้ลงทุนเพาะปลูกทุเรียนในมณฑลไห่หนานตั้งแต่ปี 2563 พื้นที่กว่า 5,542 ไร่ (เมืองชานย่า 3,333 ไร่ อำเภอเล่ตง 1,458 ไร่ และอำเภอเป่าถิง 750 ไร่) โดยทางบริษัทมีพื้นที่เพาะปลูกทุเรียนคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 35 ของจีน มีต้นทุเรียนที่ปลูกกว่า 210,000 ต้น ซึ่งเป็นบริษัทที่มีการเพาะปลูกทุเรียนมากที่สุดของจีน และมีการพัฒนาแบรนด์ทุเรียนของตนเองภายใต้ชื่อ Toucan ซึ่งเป็นทุเรียนเกรดพรีเมียมที่สุดคาดัน

6. การดำเนินงานของสำนักงาน

- ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ได้มีการติดตามสถานการณ์การนำเข้าสินค้าเกษตรของจีนอย่างใกล้ชิดและรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ รวมทั้งหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจีนในการแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทย-จีน ผ่านด่านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

- วันที่ 3 มีนาคม 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อมีหนังสือถึงหอการค้านำเข้าส่งออกสิบสองปันนา ในการประสานงานนัดหมายประชุมหารือร่วมกับผู้ประกอบการนำเข้าส่งออก และผู้ให้บริการขนส่งสินค้าผ่านเส้นทางรถไฟลาว-จีน ในวันที่ 29 มีนาคม 2568 สำหรับคณะผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่จะเดินทางมาศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรผ่านระบบรางของมณฑลยูนนาน ความต้องการสินค้าเกษตรของผู้บริโภคในตลาดจีนระหว่างวันที่ 28 มีนาคม - 2 เมษายน 2568

- วันที่ 6 มีนาคม 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานสมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย เพื่อแจ้งรายละเอียดของการเข้าร่วมงาน 2025 China (Fuzhou) International Seafood & Fisheries Expo และการประสานรายการสินค้าที่สมาชิกของสมาคมจะนำมาจัดแสดงในงานฯ กับทางผู้จัดงาน

- วันที่ 7 มีนาคม 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และมหาวิทยาลัยเกษตรยูนนาน เกี่ยวกับรายละเอียดของการเดินทางมาฝึกอบรมและศึกษาดูงานด้านการผลิตและการแปรรูปชาผู่เอ๋อร์ ของคณะมูลนิธิโครงการหลวง และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ระหว่างวันที่ 16 - 23 มีนาคม 2568

- วันที่ 11 มีนาคม 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเซี่ยเหมิน เรื่องการเข้าร่วมจัดแสดงประชาสัมพันธ์ผลไม้ไทยในงานเทศกาลไทย ณ เมืองเซี่ยเหมิน ช่วงวันที่ 22-23 มีนาคม 2568 และงานสัปดาห์เฉียวหนิงโจว ณ เมืองเฉียวหนิงโจว ช่วงวันที่ 29-30 มีนาคม 2568

- วันที่ 12 มีนาคม 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว เข้าร่วมการประชุมตรวจประเมินสวนและโรงคัดบรรจุผลไม้ไทยส่งออกมาจีน จำนวน 3 สวน และ 3 โรงคัดบรรจุ ร่วมกับศุลกากรเซินเจิ้น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย ผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจประเมินการดำเนินงานของสวนและโรงคัดบรรจุ ในประเด็นมาตรการด้านความปลอดภัยอาหาร

- วันที่ 19 มีนาคม 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานงานตลาดไท เรื่องคณะประธานหอการค้าหนานในเขตปกครองตนเองชนชาติไตสิบสองปันนาประสงค์ขอพบหารือกับผู้บริหารตลาดไทและศึกษาดูงานการดำเนินงานของตลาดไท เพื่อแสวงหาความร่วมมือด้านตลาดสินค้าเกษตรและการส่งเสริมการค้าระหว่างกัน ในวันที่ 24 มีนาคม 2568

- วันที่ 20 มีนาคม 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานงานตลาดค้าส่งผลไม้มา่นเก๋อ เขตฯ สิบสองปันนา เรื่องการเข้าศึกษาดูงานและพบหารือกับผู้บริหารตลาดค้าส่งผลไม้มา่นเก๋อ เขตฯ สิบสองปันนา ของคณะผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในวันที่ 29 มีนาคม 2568

- วันที่ 22 - 23 มีนาคม 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว เข้าร่วมจัดแสดงประชาสัมพันธ์ผลไม้ไทยในงานเทศกาลไทย ณ เมืองเซี่ยเหมิน จัดโดยสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเซี่ยเหมิน และทีมประเทศไทย ณ เมืองเซี่ยเหมิน ในโอกาสเฉลิมฉลองวาระ 50 ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตไทย - จีน และส่งเสริมความสัมพันธ์และประชาสัมพันธ์ประเทศไทยในมิติต่าง ๆ ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นในมณฑลฝูเจี้ยน

- วันที่ 29 มีนาคม 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว นำคณะผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประชุมหารือร่วมกับผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกและผู้ให้บริการขนส่งสินค้าผ่านเส้นทางรถไฟลาว-จีน ณ เขตปกครองตนเองชนชาติไตสิบสองปันนา

- วันที่ 29 - 30 มีนาคม 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว เข้าร่วมจัดแสดงประชาสัมพันธ์ผลไม้ไทยในงานสัปดาห์เฉียวหนิงโจว ณ เมืองเฉียวหนิงโจว จัดโดยสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเซี่ยเหมิน และทีมประเทศไทย ณ เมืองเซี่ยเหมิน ในโอกาสเฉลิมฉลองวาระ 50 ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตไทย - จีน และส่งเสริมความสัมพันธ์และประชาสัมพันธ์ประเทศไทยในมิติต่าง ๆ ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นในมณฑลฝูเจี้ยน